

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Vbi est patientia tua? sunt enim patientes terra bona, Lucæ 8. quæ semen verbī diuini fructificat in patientia, nempē fructus Euangelij tandem accipiuntur à D E O, qui hīc in patientia verbum Dei retinent & custodiunt, quantumcunque etiam saeuia mundus. & Christus consolatur Matthæi 5. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam ipsorum est regnum cœlorum; &c.

CAPVT III.

A R G V M E N T A.

1. *De humilitate Christiani hominis, & quid sit.*
2. *Quarè Christianus debeat humiliari.*
3. *Qui sint fructus humilitatis.*

PRIMO, humilitas est voluntaria & exilis reputatio de seipso propter Deum. humiliavit enim se Christus propter nos, cum esset Deus, formam servi accepit, ad Philippen. secundo. Ergo propter ipsum & è diuerso debemus meritò humiliari, & non de nobisipsis alta sentire, Romanor. 12. docet enim Christus & iubet, ut ipsum in hoc imitemur. Matthæi 11. Discite à me, qui mitis sum & humiliis corde. Est enim haec virtus humilitas contraria vitio superbiae. Nam superbia semper eligit quod extra est, ut videatur ab hominibus: at humilitas eligit quod intus est, sicut Apostolus dicit 2. Corinthior. primo: Gloria nostra haec est, testimonium conscientiae nostræ, ideo Sapiens Ecclesiast. 33. Quanto maior es, tanto te humiliatur in omnibus, & Petrus iubet 1. Petr. quinto: Humiliamini sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis. Deus enim humilia respicit in cœlo & in terra, & alta à longè cognoscit, & respexit De

KK us in

us in orationem humilium &c. Superbum angelum de cœlo eiecit, Esai. 40. & Saul regem humilem elegit, 1. Reg. 15. Sed eo facto superbo & inobediente, humiliis David in regem præficitur, 1. Reg. 16.

Secundò, debemus humiles esse semper, eò quia homo cinis & puluis est, & in puluerem redibit: ideo Deus ne homo extolleret se se, & altum saperet, dixit illi Gene. 3. Memento quod cinis es, & in cinerem reuerteris Hanc similitudinem Deus ipse de homine dixit, & non homo: quod Deus fecit propter vilitatem. Sicut enim cinis est res abiecta & vilis, quantumcumque fuerit de materia preciosa vel auro, vel lapillis preciosis vel cinamomo &cæt. & optimis herbis & rebus: sic homo etiamsi se totum tegetur auro, annulis & catenis in supremo honore & dignitate, natura tamen mortalis, & miser, & nuditatem in puluerem conuertitur, fit esca vermis &cæt. & nihil est superbis ornatus, nisi quod oculos pascit, sicut iactantia & sonus verborum aures &cæt. Hæc neminem beatificant, sed timor Domini & humilitas. Ideò dixit David 2. Reg. sexto: Ludam coram DOMINO, & vilior siam, eroque humiliis in oculis meis, Deinde cinis facile dispergitur & non potest resistere vel modico flatui, Sic hominem vitro fragilior est, nec potest ex seipso resistere & vincere temptationem: cito infirmatur ex leui principio, & tunc statim cadit omnis superbia & elatio mentis. Ideò Propheta roget Deum, ut dignetur dare hominibus, ut sciāt & cognoscant se se, quod homines sunt. Dicitur enim homo quasi de humo Psalm. 9. Ut sciāt Gentes, quoniam homines sunt, qui enim se semper agnoscit hominem, is non de facili in superbiam ruit, nec in auaritiam, nec inuidiam, aut iram. Non enim se agnoscere hominem esse de limo terræ circumatum nec nouissima sua vel suprema funera memori, saep fons & causa est peccatorū & obliuionis Dei & exitus

& extremi iudicij. Ecclesiast 7. Memorare nouissimā tua & in æternum nō peccabis &cæt. Job. 7. Quid est homo, quia magnificas eum? Et iterum: Manus tuæ fecerunt me, & plasmaverunt me totum in circuitu, & sic repente præcipitas me? Tertio, quia cinis non potest redire ad statum suæ materiæ. nam cinis auri non redit iterum in aurum. eramus in prima creatione in originali iustitia aurū, sed facti sumus puluis per peccatū, & ex nobis non possimus reuerti in aurum: ideo solo Christi merito redimus ad regnū Ideo in timore viuere debemus atque in humilitate, quia totū quod habemus & accipimus, ex immertia Dei misericordia est, i. Cor. 4 Quid habes quod nō acceperisti? Si autem acceperisti, quid gloriaris, quasi nō acceperis? Ergo propter has rationes Deus assimilat cineri, vt cogitet se semp̄ humiliaari Habet ergo ve Humilitati humilitas tres gradus: Primus est, laudes & hono tis gradus res fugere, sicut Christus fugit; cum turbæ volebant ipsum regem facere, vt dicitur Ioan. 6. Sic Apostoli Paulus & Barnabas nolebant sibi immolari Act. 14. & Matthæi. quinto iubet Christus, vt omnia opera nostra sic fiant, vt glorifcent patrem nostrum, qui in cælis est, non inquit, vt vos gloriam vestram inde queratis, Christus enim sua miracula prohibebat publicari, vt documentum daret, nos fugere debere iactantiam & vanitatēm, vtque ipse esset nobis vera humilitatis exemplum, sicut patet de leproso, Matt. octauo. de duobus cæcis ab ipso illuminatis, Matt. 9. de muto & surdo sanato Lu. II. de transfiguratione dixit, Nemini dixeritis visionem hanc &c. Mat. 17. Sic beata virgo dū salutatur ab angelo, humilietur se excusat Lu. I Secundus gradus, opprobria & contumelias Gratus II: æquanimiter tolerare Sic Dauid cū malediceretur à Semei, 2 Regum 16. dixit seruo: Dimitte eum, vt maledicat iuxta præceptum Domini, si forte adspicat eum Dominus &cæt. Psalm. 118. Bonum mihi, quia humili-

humiliasti me. Non oportet respicere in illum, qui contumelias profert, sed in Deum, qui hoc saepè ordinavit ad humiliandum nos, ut sic nobis malediceretur,

Ioan. 18.

Sic iubet Petru gladium mittere in vaginā. Nam inquit Calicē quem dedit mihi pater, non vis ut bibam ipsum? Sicibant gaudentes apostoli, quoniam digni

Gradus 3.

sunt habitus pro nomine Iesu contumeliam pati, Act. 5. Tertius gradus est, vilia officia non recusare. Lauit Christus pedes Apostolorum suorum, Ioann. 13; & Lucæ 22. Ego in medio vestrum sum, sicut unus ex vobis. Sic 1. Reg. 25. cùm Abigail audiret quod David cam vellet ducere in uxorem, dixit: Eccē famula tua sit in ancillam, ut lauet pedes seruorum Domini mei. Qui ergo verē humilis est, non recusat subesse maiori, nec se præfert æquali, immò nec minori recusat subesse. Est igitur pessimum vitium hominis, superbia, vel amor suisipius, iactantia, inanis gloria, & ambitio, quam expressissimè prohibet scriptura Apostolica Gal. quinto. Non efficiamur inanis gloriæ cupidi, inuicem prouocantes, inuicem inuidentes.

3. Tertiō, multi boni fructus sequuntur humilitatem, & primō, quod tales accipiunt gratiā Dei. 1. Pet. 5. Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiā. Sic cantat virgo gloria Lucæ 1. quia respexit humilitatem ancillæ suæ, ecce enim ex hoc beatam medicent omnes generationes: virginitas parū profusa est ei, nisi & humilitas coniuncta fuisset: contra superbas virgines & mulieres, amat Deus humiles: Deinde Deus mysterium sui sancti Euangeliū, quod per Christum accipimus remissionem peccatorum & salutem æternam, reuelat humilibus, & illis dat gratiam Spiritus sancti. Mat. 11 Confiteor tibi pater, quia abscondisti hæc à sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea parvulis. Et 1. Corinth. 1. Infirma mundi Deus elegit, ut confundat fortia, & 2. cap. inquit: Loquimur

mur sapientiam in mysterio absconditam, quam nemo principum huius seculi cognouit. Tertio, humilitas facit maiorem in regno cælorum, id est, in Ecclesia præsenti Mat. 18. interrogant discipuli, quis sit maior in regno cælorum: & aduocans Iesum paruum, statuit in medio eorum &c. ideo qui fuerit humilior in terris, hic maior erit in cœlo. Quartò, humilium orationem Deus libenter exaudit. Vnde ludit. 9. Humilium & mansuetoru semper tibi placuit deprecatio. & Psal. 101. Respxit in orationem humilium, & non spreuit preces eorum. Ultimò humiles saluantur, & nullus superbus ingreditur cœlum. Psalm. 33. Humiles Spiritu saluabit, & Matthœi quinto. Beati pauperes Spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorum, &c.

CAPVT IIII.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit Eleemosyna hominis Christiani.*
2. *Quomodo dandi vel eroganda.*
3. *Quid mereantur coram DEO.*

Domo, Eleemosyna græcè, latinè misericordia dicitur: & est aliud nihil Eleemosyna, nisi iuuare pauperem: & non dicitur solum de portione panis, quæ datur mēdicis antè fores, sed de omnibus beneficijs & bonis operibus erga proximum: sic remissio offensæ dicitur Eleemosyna. Luc. 6. Remittite & date, & remittetur & dabitur vobis: Dare igitur & remittere, sunt duo opera misericordie. Hoc opus prædicat scriptura inter alia opera exteriora ut potissimum. Sic Christus Mat. 9. Euntes discite quid sit, Misericordia volo, & non sacrificium, Osee 6. Nec oratio, nec munus altaris Deo placet, nisi recōcilia-

KK 3 to frā-